

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜ. ΔΙΟΙΚ. ΑΝΘΡΩΠ. ΔΥΝΑΜ. ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2016

**Αριθμ. πρωτ.
ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΑΔ/ΤΔΑΔΤΠ/
54566/6409/5693/4633**

**Ταχ. δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. κώδικας: 10682
Πληροφορίες: Α. Παπακωνσταντίνου
Τηλ.: 213-1322226
Φαξ: 210-8201415**

ΠΡΟΣ: Τους Προϊσταμένους των:

- 1) Γενικών Διευθύνσεων του ΥΠΠΟΑ
- 2) Διευθύνσεων και Ανεξαρτήτων Τμημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟΑ
- 3) Περιφερειακών, Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών & Δημοσίων Μουσείων του ΥΠΠΟΑ

ΚΟΙΝ.: 1) Γρ. Υπουργού
2) Γρ. Γενικής Γραμματέως
3) Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Ιδιωτικού Τομέα στο Δημόσιο
Χαλκοκονδύλη 13, 5ος όρ.
ΤΚ 10432, Αθήνα
Email: poeidd@gmail.com

ΘΕΜΑ : Άδειες και διευκολύνσεις υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου

- ΣΧΕΤ.:** 1) Η αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/ΙΔΟΧ/789/22056/18-8-2015 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης
2) Η αριθμ. ΔΙΠΙΔΔ/Β6/336/18508/24-12-2010 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
3) Η αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/214/16897,20784/16-11-1994 εγκύκλιος του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης

Κατόπιν ζητημάτων που έθεσε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Ιδιωτικού Δικαίου στο Δημόσιο (ΠΟΕΙΔΔ) σχετικά με τις άδειες που δικαιούνται οι υπάλληλοι ορισμένου χρόνου, και προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή ενημέρωση όλων των Υπηρεσιών και η ομοιογένεια στον τρόπο χορήγησης αδειών στους εν λόγω εργαζομένους, σας διευκρινίζουμε ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το θεσμικό πλαίσιο για τη χορήγηση αδειών στο προσωπικό Ι.Δ.Ο.Χ. διέπεται καταρχήν από το Π.Δ. 410/1988 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά στο ανωτέρω Π.Δ. (βάσει του άρθρου 89 του Π.Δ. 410/1988). Ειδικότερα:

Κανονική άδεια: Από το άρθρο 20 παρ. 1 του Π.Δ. 410/1988 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Ν. 3302/2004 καθώς και από την αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.51/ΙΔΟΧ/789/22056/18-8-2015 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης (επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο) προκύπτουν τα εξής:

Ο υπάλληλος από την έναρξη της εργασίας δικαιούται δύο (2) ημέρες άδειας για κάθε μήνα εργασίας, χωρίς ωστόσο να υπερβαίνεται το ανώτατο όριο των είκοσι τεσσάρων (24) ημερών ή είκοσι (20) για πενθήμερη εργασία, έως τη συμπλήρωση του έτους. Για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα. Ο ανώτατος αριθμός αδειών που μπορεί να χορηγηθεί σε υπαλλήλους με προϋπηρεσία είναι είκοσι έξι (26) ημέρες ή είκοσι δύο (22) για πενθήμερη εργασία.

Αναρρωτική άδεια: Σύμφωνα με το άρθρο 17 του Π.Δ. 410/1988 και την αριθμ. ΔΙΠΙΔΔ/Β6/336/18508/24-12-2010 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο), ο προσληφθείς διατηρεί την αξίωση για αποδοχές, αν κωλύεται να εργασθεί για σπουδαίο λόγο, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Ο χρόνος για τον οποίο διατηρεί την αξίωση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα μήνα για κάθε ημερολογιακό έτος, αν το κώλυμα επήλθε ένα τουλάχιστον έτος μετά την πρόσληψή του, ή το μισό μήνα σε κάθε άλλη περίπτωση.

Ο χρόνος διάρκειας του κωλύματος υπολογίζεται είτε εφάπαξ είτε σε περισσότερα διαστήματα μικρότερης χρονικής διάρκειας. Οποιοδήποτε ποσό που ο προσληφθείς δικαιούται να λάβει κατά τη διάρκεια του κωλύματος, λόγω υποχρεωτικής από το νόμο ασφάλισης, εκπίπτει από τις οφειλόμενες αποδοχές.

Για το διάστημα αναρρωτικής άδειας πέραν του μηνός ο μισθωτός δικαιούται επίδομα ασθενείας από τον ασφαλιστικό του φορέα. Κατά συνέπεια, ο υπάλληλος, αφού εξαντλήσει το χρόνο αναρρωτικής άδειας με αποδοχές που δικαιούται και συνεχίζεται η ασθένεια, απουσιάζει από την Υπηρεσία και εισπράττει επίδομα ασθενείας από τον ασφαλιστικό φορέα χωρίς αποδοχές από την Υπηρεσία.

Δεν προβλέπεται η λήψη βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών με υπεύθυνη δήλωση για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Ο.Χ. Σε κάθε περίπτωση απουσίας λόγω βραχυχρόνιας ασθένειας, ο υπάλληλος πρέπει να προσκομίσει σχετική βεβαίωση από γιατρό οικείου ασφαλιστικού φορέα, όπου θα πιστοποιείται η ανικανότητα για εργασία και η πιθανή διάρκειά της.

Άδεια μητρότητας (κύησης/λοχείας): Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2000-2001 που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 2874/2000, καθώς και με την αριθμ. ΔΙΠΠΔΔ/Β6/336/18508/24-12-2010 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η συνολική διάρκεια αυτής της άδειας ορίζεται σε δεκαεπτά (17) εβδομάδες. Οκτώ (8) εβδομάδες χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού και οι εννέα (9) υπόλοιπες μετά τον τοκετό. Αν ο τοκετός πραγματοποιηθεί νωρίτερα απ' ό,τι είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλίζεται ο συνολικός χρόνος των δεκαεπτά (17) εβδομάδων. Η εν λόγω άδεια χορηγείται με αποδοχές, βάσει των άρθρων 657 και 658 του Αστικού Κώδικα.

Άδεια φροντίδας παιδιού: Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 3144/2003 και του άρθρου 38 του Ν. 4342/2015, οι εργαζόμενες μητέρες δικαιούνται, για χρονικό διάστημα τριάντα (30) μηνών από τον τοκετό, είτε να προσέρχονται αργότερα στην εργασία τους είτε να αποχωρούν νωρίτερα κατά μία ώρα κάθε ημέρα. Εναλλακτικά, εφόσον το ζητεί η μητέρα και συμφωνεί ο εργοδότης, το ημερήσιο ωράριο μπορεί να ορίζεται μειωμένο κατά δύο ώρες ημερησίως για τους πρώτους δώδεκα (12) μήνες και κατά μία ώρα για έξι (6) επιπλέον μήνες.

Η άδεια χορηγείται έπειτα από κοινή δήλωση των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους για το ποιός θα κάνει χρήση της άδειας, ενώ μπορούν επίσης να συμφωνήσουν να μοιραστούν την άδεια αυτή για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα τα οποία γνωστοποιούν. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους εργαζόμενους σχετικές βεβαιώσεις.

Στις ανωτέρω διατάξεις αναφέρονται και τα ισχύοντα για τον πατέρα εργαζόμενο, τους θετούς, άγαμους και ανάδοχους γονείς καθώς και για τους γονείς που αποκτούν την επιμέλεια του τέκνου.

Γονική άδεια ανατροφής τέκνου: Βάσει του άρθρου 50 του Ν. 4075/2012, ο εργαζόμενος γονέας έχει δικαίωμα γονικής άδειας ανατροφής του παιδιού, άνευ αποδοχών, για περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων (4) μηνών και μέχρις ότου το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των έξι (6) ετών.

Για τη χορήγηση της γονικής άδειας ανατροφής οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν συμπληρώσει ένα (1) χρόνο συνεχόμενης ή διακεκομμένης εργασίας στον ίδιο εργοδότη, εκτός αν ορίζεται ευνοϊκότερα από ειδικές διατάξεις. Αν και οι δύο γονείς απασχολούνται στον ίδιο εργοδότη, αποφασίζουν με κοινή δήλωσή τους κάθε φορά ποιός από τους δύο θα κάνει πρώτος χρήση αυτού του δικαιώματος και για πόσο χρονικό διάστημα.

Η γονική άδεια ανατροφής χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά, βάσει σχετικής αίτησης του εργαζομένου, και με βάση τη σειρά προτεραιότητας των απασχολούμενων στην επιχείρηση για κάθε ημερολογιακό έτος. Στις ανωτέρω διατάξεις αναφέρονται και τα ισχύοντα για τους γονείς παιδιών με αναπηρία, με μακροχρόνια ή αιφνίδια ασθένεια, τους μόνους γονείς, τους γονείς με περισσότερα του ενός παιδιά, τους θετούς ή αναδόχους γονείς, καθώς και για τις περιπτώσεις θανάτου γονέα, ολικής αφαίρεσης της γονικής μέριμνας ή μη αναγνώρισης τέκνου.

Άδεια για παρακολούθηση σχολικής επίδοσης παιδιού: Βάσει του άρθρου 4 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2008-2009, για κάθε παιδί ηλικίας μέχρι δεκαέξι (16) ετών που είναι μαθητής, οι εργαζόμενοι γονείς δικαιούνται να απουσιάζουν, χωρίς περικοπή αποδοχών, ορισμένες ώρες ή ολόκληρη την ημέρα από την εργασία τους, μέχρι τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) εργασίμων ημερών κάθε έτος, συνολικά και για τους δύο γονείς, προκειμένου να παρακολουθούν τη σχολική επίδοση του παιδιού.

Άδεια για μονογονεϊκές οικογένειες: Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2002-2003, σε εργαζόμενο που έχει χηρέψει και σε άγαμο γονέα που έχει την επιμέλεια του παιδιού, χορηγείται άδεια με αποδοχές έξι (6) εργασίμων ημερών το χρόνο, πέραν αυτής που δικαιούται με άλλες διατάξεις, μέχρι το παιδί να συμπληρώσει τα δώδεκα (12) έτη. Γονέας με τρία (3) ή περισσότερα παιδιά δικαιούται άδεια οκτώ (8) εργασίμων ημερών.

Άδεια εξετάσε
υπάλληλο που φ
οποία ορίζεται σε
ημέρα εξετ.

θραύσει από τον
οπτικής άδειας με
πράττει επιδότηση

Άδεια εξετάσεων: Σύμφωνα με το άρθρο 26 σε συνδυασμό με τα άρθρα 62 και 69 του Π.Δ. 410/1988, στον υπάλληλο που φοιτά σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές, η οποία ορίζεται σε δεκατέσσερις (14) ημέρες κατ' έτος, συνεχείς ή διακεκομμένες, και σε δύο (2) ημέρες για κάθε ημέρα εξετάσεων. Η άδεια αυτή χορηγείται υποχρεωτικά κατά την εξεταστική περίοδο, για την οποία αιτείται την άδεια ο υπάλληλος. Η συμμετοχή στις εξετάσεις αποδεικνύεται με βεβαίωση της οικείας Σχολής. Η εν λόγω άδεια δεν χορηγείται για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Εκπαιδευτική άδεια: Βάσει του άρθρου 25 του Π.Δ. 410/1988, η χορήγηση αυτής της άδειας δεν προβλέπεται για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Ο.Χ..

Άδεια για παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων: Σύμφωνα με την αριθμ. ΔΙΠΙΔΔ/Β6/336/18508/24-12-2010 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, δεν προβλέπεται για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Ο.Χ. η χορήγηση της άδειας αυτής, ωστόσο από το Υπουργείο μας παρέχεται η δυνατότητα για χορήγηση της ανωτέρω άδειας μέχρι δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

Άδεια αιμοδοσίας: Με την αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/214/16897,20784/16-11-1994 εγκύκλιο του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης (επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο) οι Υπηρεσίες προτρέπονται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που εθελοντικά προσφέρουν αίμα.

Άδεια για μεταγγίσεις αίματος: Σύμφωνα με το άρθρο 21 σε συνδυασμό με τα άρθρα 62 και 69 του Π.Δ. 410/1988, υπάλληλος ο οποίος πάσχει ή έχει παιδιά που πάσχουν από νόσημα που απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος, δικαιούται άδεια έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο, από τις οποίες οι έντεκα (11) με αποδοχές και οι έντεκα (11) χωρίς αποδοχές.

Άδεια άνευ αποδοχών: Σύμφωνα με το άρθρο 24 σε συνδυασμό με τα άρθρα 62 και 69 του Π.Δ. 410/1988, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες, μπορεί να χορηγείται στον εργαζόμενο, μετά από αίτησή του, άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έντεκα (11) ή δεκατρείς (13) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος, εφόσον εφαρμόζεται ή μη σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, αντίστοιχα.

Άδεια γάμου και γέννησης παιδιού: Βάσει του άρθρου 10 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2000-2001, οι εργαζόμενοι δικαιούνται άδεια γάμου πέντε (5) εργάσιμων ημερών με αποδοχές για πενθήμερη εργασία και έξι (6) για εξαήμερη. Σε περίπτωση γέννησης παιδιού ο πατέρας δικαιούται δύο (2) εργάσιμες ημέρες άδεια με αποδοχές.

Άδεια λόγω θανάτου συγγενούς: Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2002-2003 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2010-2012, σε περίπτωση θανάτου συζύγου, τέκνων, γονέων και αδελφών, ο εργαζόμενος δικαιούται άδεια δύο (2) ημερών με αποδοχές. Η άδεια αυτή χορηγείται και στους εξ αγχιστείας συγγενείς στην ίδια γραμμή και στον ίδιο βαθμό.

Ολιγόωρες άδειες: Για την ίση μεταχείριση των υπαλλήλων Ι.Δ.Ο.Χ., οι ολιγόωρες άδειες (εξόδου, βραδείας προσέλευσης και άνευ επιστροφής) χορηγούνται και στο εν λόγω προσωπικό κατ' αναλογία με τους μονίμους και Ι.Δ.Α.Χ. υπαλλήλους. Οι άδειες αυτές είναι διάρκειας μέχρι δύο (2) ώρες η καθεμία και συνολικά δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις τέσσερις (4) ώρες το μήνα. Επίσης, πρέπει να χορηγούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της Υπηρεσίας.

Περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τις άδειες του προσωπικού Ι.Δ.Ο.Χ. παρέχονται αναλυτικά στην προαναφερόμενη νομοθεσία και στις σχετικές συνημμένες εγκυκλίου.

Οι Προϊστάμενοι καλούνται για την ενημέρωση των υπαλλήλων Ι.Δ.Ο.Χ. αρμοδιότητάς τους και για την τήρηση των αναφερομένων στην παρούσα εγκύκλιο.

Συνημμένα:
Εννέα (9) φύλλα

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη Γραμματείας, Αρχείου &
Ενημέρωσης Κοινού